

Egyetértés és Magyar Ujság

POLITIKAI ÉS HÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Szerkesztő Iroda:
Budapest IV.,
megyeházánál 9. sz.
hova a lap szellemi részét
illető minden közlemény
küldendő. — A közlemények
csak bérmentesen fogadják
el. — Kéziratok csak rend-
kívül esetben küldetnek
vissza.

Kiadó-Hivatal:
Budapest, IV., Megyeháza-
ház 9. sz.
Vasvári P. nyomdájában

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy hely-
ben hához hordva
Egy évre 20. —
Félévre 10. —
Negyedévre 6. —
Egy hónapra 1.80
Közvetlen a kiadónál.
Hirdetési díj: 9 hasábos
petitior egykori hirdetésre
12 kr. többször 10 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés
költsége 30 kr.
Nyitár: 6 hasábos sor
80 krajczár.

Felhívás.

Azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése a hó végével lejárt, — tisztelettel felkérjük előfizetésük mielőbb megújítására hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Előfizetési feltételek

„EGYETÉRTÉS ÉS MAGYAR UJSÁG”-ra.

Értékére 5 frt. — kr.
Félévre 10 frt. — kr.
Egy hónapra 1 frt. 80 kr.

Az előfizetési pénzek s utalványok az „Egyetértés és Magyar Ujság” kiadóhivatalának Vodianer nyomda, megyeházánál 9. szám alatt koldendők.

Különvélemény az 1876-ik évi állam-költségek tárgyában.

Alulírottak, mint a pénzügyi bizottság tagjai, gondos vizsgálat alá véve a kormány által előterjesztett államköltségvetési előirányzatot, készségel elismerni, mikép az, a múlt évek előirányzataihoz képest, nevezetes haladást jelez a megtakarítások terén.

Ugyiszint nem vonjuk kétségbe a kormány s a p. u. bizottság azon kiindulási pontjainak helyességét sem, miszerint az államháztartás megvárt egyensúlyának helyreállítását csakis a kiadások megszorításának s a jövedelmek fokozása által eszközölhető.

Amde az előirányzat szükségleti részének gondos áttanulmányozása után nem ismerhetjük el azt, hogy a kormány a kiadások megszorításában tényleg elment volna azon határig, ameddig azt az állam elutasítatlan követelményei engedik, s a melyet az ország pénzügyi helyzete végszükségére elűzött; és különösen nem terjesztjük ki a kormányzat azon ágaira, melyek a legnagyobb megtakarítást eredményezték volna; valamint másfél sajnálattal kellett tapasztalunk az előirányzat fedezetében, mily egyoldalú, hogy ne mondjuk érdekelmezést ad a kormány a „jövlemlökészlet” fogalmának, melyet folytonos adóemelés által vélt elérhetni, meg nem gondolva, hogy ez bizonyos határon túlhatja az ország közigazgatási életét támadja meg.

Lehetetlen volt továbbá úgy az 1876. év mérlegében előadandó hiány, valamint annak fedezeti módját megállapításánál, hogy a kormány, mint a p. u. bizottság részéről a realis alap hiányát nem észleltünk.

E különböző feladatok s a sajátos tapasztalatok ösztönöztek minket arra, sőt kötelestek minket, hogy a pénzügyi bizottság többségétől eltérő véleményünket tiszteletteljesen a képviselőház elé terjesztjük s annak fontolóra vételét kérni.

Mielőtt az előirányzat részének némely egyes pontját kiemelni, lehetetlen egész általánosságban rá nem utalnunk, mennyire nehezíti a p. u. bizottság munkálkodását azon körülmény, hogy a kormány nem terjesztette elő a költségvetés, melytől az ország egész költségvetésére a költségvetési reform törvényjavaslatokat, melyek szerinte igen nevezetes megtakarításokat ideendőnek előjövőre, egy központi kormányzatban, mint a közigazgatás különböző ágában.

apasztotta. De ez, valamint általában az összes megtakarítások, legfőkébb csak az előbbi kormányok megbocsátatlan pazarlásaitól tanuszkodnak, de nem egyszerűen a jelen kormányzat szigorú takarékosságától.

Igy például merőben lehetetlennek tartjuk, hogy ily szerény igényű s még szerényebb helyzetű országban mint Magyarországon, ne legyen lehetséges kevesebb vezetői minden egyes miniszteriumot, mint 3-4 miniszteri tanácsossal, 10-12 osztálytanácsossal, 12-15 miniszteri titkárral, 16-20 fogalmazóval, és 20-30-40, sőt néhol (mint például a földmívelés, ipar és kereskedelmi miniszteriumnál) 98, és (mint a pénzügyminiszteriumnál) 257 számtanácsos, számszám és számvédelési gyakkorokkal.

Milyen meg vagyunk győződve, hogy a pénzügyi helyzet komoly számbavétele s mellékeléseg legyen e roppant hivatalnokai számot a közigazgatás legkisebb kára nélkül tetemesen leebb szállítani.

Az idő rövidsége s a rendelkezésünkre álló adatok nem engedik, hogy e tekintetben minden részletre kiterjedő indítványt tegyünk. Ez oknál fogva minden egyes tételről csak a főbb rovatokra javaslatba megtakarításokat, hol a kiadások nagysága ugyszóval szembeeszik. (Lásd: Melléklet.)

Igaz, hogy az általunk javaslatba hozott megtakarítások végeredményben nem lennének mind tisztán megtakarítások, minthogy az elbocsátandó hivatalnokok között lennének kétszámítási számúak, kik jogos igényt támaszthatnának nyugdíjra vagy végkielégítésre. Kétszámítást nem szenved mindazonáltal, hogy meg e körülmények számbavételével is tetemes összeg fogna a kincstár javára megtakarítani.

Kétszámítást nem szenved továbbá az sem, hogy kiválasztván ekként a hivatalnokok javát, az adminisztráció is tetemesen javulna. De szerkesztési okok miatt erre a megmaradandó hivatalnokokat a fokozatos fizetési rendszer behozatala által, akként, hogy minden államhivatalnok fizetése minden öt évi hű szolgálat után 10%-al emelkedjen. Ha előmenetelt nyer, az öt év előléptetése napjától számítatnak. Ugyiszint szükségesnek tartjuk, hogy a hivatalnokok a miniszteri önkény ellen törvény által biztosíttassanak.

A hivatalnokok száma ily reductio közigazgatási és társadalmi előnyével issemme összeoktóva, a mennyiben megszüntetnek, vagy legalább korlátozott társadalmunk egyik nagy részét, az általános hivatalviselőket.

Ezzelük mi is, hogy az ily gyökeres műtét az államhivatalok testén sok onnemtágadással, sok nemesez lektüzdéssel jár: de tény, hogy a törvény megengedi — az 1848. XXIX. t. cz. 1. §. elmozdítható levén; — tény továbbá, hogy az ország szomorú helyzete ráparancsolja a kormányra, hogy e törvényjavaslatot joggal eljen.

Amde úgy látszik, miként a jelen kormányban sincs meg a kellő erély arra, hogy mindig s mindenütt a személyes tekintetet a közjóval elrendelje. Ami legjobban kiderül épen azon a költségvetésben eszközölni igyekszik, hogy a megtakarítások nagyságára a dologi kiadásokra s a szorítóknak s a költségvetésben az előirányzatok, melyeknek megszorítása egyenesen a czélt sújtja, melyet az állam bizonyos intézményekkel elérni akar.

Jellemző példák erre: a földtanú intézet, melynek 2000 frt akként takarított meg, hogy az évkönyv s földtanú térképek kiadása elmaradt, tehát elmaradt az egredűli czél, mely a földtanú intézet létét képezi;

a statisztikai hivatal, melynek a megtakarítások akként eszközöltetnek, hogy a Hivatalos statisztikai közlemények megszüntetése, tehát a czél elenyészítése hozatik javaslatba;

a selmeci bányász és erdőgazdálkodási akadémia és bányásziskola, melyeknél a takarékosági szempontból a dologi kiadásoknál, különösen a taneszközök beszerzésére kevesebb figyelmet kell fordítani.

A központi igazgatást illetőleg meg kell még jegyeznünk, hogy tetemes megtakarítások lennének eszközölhetők a miniszteriumok kevesbbsége, s a tárcák czelszerűbb beosztása által. E reform behozatala évek óta hangzottak a képviselőházban és a sajtóban, és mégis úgy látszik, hogy a kormány ennek valóztatására nem igen gondol; pedig sohasem volt rá oly kedvező alkalom, mint most, midőn kormány és pártok oly gyökeres változások mentek keresztül.

A központi eszközölhető megtakarításokon kívül elősorolhatnánk még számos más tételt, melyeknek költségeit az ügy hátránya nélkül alább lehetne szállítani; de úgy hisszük, a mellékletben részint számban kifejezett, részint csak jelzettek is bőségesen elegendők annak bizonyítására, hogy a kormány, — habár takarékosági törekvéseit elvéseiben az ország valódi helyzetének színavonalára emelkedni.

Nem képes erre még a tisztán belügyi költségvetés sem, a hol ugyszóval csak önmagával kell megküzdenie; de még kevésbé kéne rá ott, ahol egy másik kormányval áll szemben.

zett volna, mintegy buzdította a bizottságokat az által, hogy a pénzügyminiszter szept. 19-én, tehát a delegatiónak összehívása előtt, a költségvetés beérkezése alkalmával előre jelezte, sőt határozottan hangsúlyozta a közös hadügyi költség emelésének kikerülhetlen szükségét. E felbátorítás után nem csodálhatni, hogy a magyar közönségi bizottság mintegy versenyeve kelt az osztrák bizottsággal s oly összeget szavazott meg, mely még a kormány e czímen való előirányzatát is tetemesen felhaladja.

Igy történt, hogy az ország terhei újabb meggyedül millió forinttal szaporodtak.

S ily tényvel szemben a magyar törvényhozás tehetetlenül áll, s míg egy oldalról az államélet minden terén a lehető legnagyobb megtakarításokra törekszik, hogy az országot az anyagi elpusztulástól megmentsen, kénytelen másik oldalról egy milliómokra menő tétel előtt némán meghajolni s azt a költségvetés törvénybe iktatni.

Ha soha ezelőtt nem lettünk volna meggyőződve a delegatiónak intézményének káros, veszélyes voltáról, meggyőződött volna róla a jelen botránny eset, mint kell, hogy meggyőzőzzen minden elfogulatlan embert.

Másfelől pedig meggyőződhet ez eset mindenkit arról is, hogy mindaddig, míg védrönszerünk jelen alakjában fennáll, addig a megtakarítások terén oly eredményeket elérni, melyek pénzügyi rendszerre döntő befolyást gyakorolhassanak, teljes lehetetlen.

II.

Hiány.

Az 1876-diki hiány a pénzügyminiszteri expozé szerint kerekében 14 millió. Hozzátevén ugyanazon két milliót, melyet a miniszter egy bizonyos rejtélyes destinációjú tartaléklökészletnek kamatainak fedezésére czímen felvonta, a hiány fölmaga 16 millió; de miután ezt egyelőre leg-alább számba venni nem lehet, megmarad a fentjelzett 14,000,000 frt.

A pénzügyi bizottság általános jelentése szerint 15,682,611 frt. tehát több 1,682,611 frttal.

A rejtélyes 2 millióval együtt lenne a hiány 17,682,611 frt.

Megjegyzendő, hogy a hiány e fokozódása főképp két okból származik. Először, mert a közönségi költség emelkedése még a kormány várakozását is tetemesen túlhaladta. Másodszor, mert míg az eredeti előirányzatban az érczpenzben fizetendő adósságok alapját 2 és fél százalékos értéklökészlet vétetett föl, időközben a kormány azon fölfeledezést tette, hogy nem ezüstben, hanem aranyban kell fizetni, ami a 2 és fél százalékos 12 százalakra emeli, vagyis számban kifejezve: 1.345,495 forinttal emeli a kiadási rovatot.

Ha már az ily megállapított hiányt is — tekintve különösen azt, hogy az egyenes adók már e felvételében fokozottak, a mely fokozás 76-ban a hiányt a kormány előirányzatára, és tekintve az ország általános sajnáru pénzügyi helyzetét — igen nagy-nak kell mondanunk, — még aggasztóbbá válik, ha nem amittatván magunkat hű remények által, a rideg valót szállunk szembe. Örülünk fogunk, ha családunk, de tartunk tőle, hogy a hiány tetemesen nagyobb lesz. Nagyobb részint a már előre ismert költségvetésből, mint pl. a közönségi póthitel, részint az államzölteknél valószínűleg beáradó nagyobb veszteségek miatt, s végre némely előrelátható jövedelmekesevebbel által. Egy futó tekintet a kormány előirányzatára és az utóbbi évek zárszámadásaira elegendő ebbeli aggodalmunk igazolására.

Ki remélheti például komolyan azt, hogy az adóhátrétekből be fog folyni 1876-ban, mint ezt a kormány előirányzat, 4 millió forint? Ki remélheti ezt akkor, midőn a zárszámadások tanuskodásai szerint 1874-ben az adóbehajtás csaknem a kégytelenség határos szigorúság mellett e czímen nem folyt be több, mint 300,000 forint? És ki remélhet, józanul emel több éven azon évből, a melyben a kormány terve szerint az egyenes adó megint s millió frttal emeltek, a mi igen könnyen lehet, sőt valószínűleg lesz is hatalmas tényező a hátraleköl szaporítására, de bizonyára nem lehet előmozdítója annak, hogy a régi hátraleköl kedvezően folyjanak be.

Az egy lehet-e komolyan venni az olyan számítás, mely a kereseti adó címétől 2 és fél millió forinttal nagyobb jövedelmet remél, mint a menyint egy múlt évi zárszámadások eredmény gyanánt kimutatnak? Vagy e különösen ok ezt remélni most, midőn a legjobban hírből állott ipar és kereskedelmi czégek az általános pénz- s hitelválság folytán kénytelenek vagy teljesen beszüntetni, vagy jelentékenyen megszorítani működésüket, midőn a kereset minden ágában nem szaporodtak, hanem ellenkezőleg fogytak? Tapasztalunk és valóban alapos reményeinket tulszárnyalnak fogjuk mondhatni, ha a kereseti adó jövő évi tényleges jövedelme a múlt événél nem lesz kisebb.

Még kevésbé tekinthetjük realis alapnak a kormány számítását a fogyasztási adónál. Csak 50,000 forinttal vár kevesebbet a múlt évétől, mint tavaly, holott tudva van, hogy szeszgyáraink egymásután beszünteték, vagy legalább tetemesen megszorították működésüket.

A söradótól 1,280,000 frtot remél, holott a zárszámadások szerint 1874-ben csak 1,177,344 frtra emelkedett és holott tudva van, hogy sörfőzdek az osztrakkal való verseny alatt folytonos csökkenésben vannak.

A cukoradótól csak 68,000 frttal számított kevesebbet, mint tavaly, holott tudva van, hogy a múlt évi 1875-dik évben ismét 3 nagy gyár bezárták működésüket.

Megdőbönt, mert mindenkinél még frissek emlékeztében van, — kell hogy legyen, mert hisz csak f. 6. február havában történt — hogy az előbbi miniszterium, azon czélból, hogy kölcsönből 13 milliónyi adóemelés hozott javaslatba. E javaslatot merőben elfogadhatlanak jelenték ki épen között kiváldóképen a jelenlegi miniszterelnök ur. E javaslat ellenzése buktatta meg a volt miniszteriumot és segíté hatalomra a jelenlegit, mondhatni, hogy ez képezi hatalmának letalajpát.

S ime mi történt most, alig nyolcz hónappal ama kormányváltás után? Az, hogy akik akkor akartak megdöböntetnek, most mindakettőt egyszerre hozták javaslatba: új kölcsönt és új adókat, és az utóbbi még nagyobb mérvben, mint ezt a volt miniszterium indítványozta, mert hisz hozzáadva a f. év elején már megszavazott 6 millióhoz a most indítványozott 8 milliónyi jövedelmi póthoz, az egyenes adó rövid nyolcz hó alatt — 14 millióval fokoztatik, holott az előbbi miniszterium csak 13 milliót tervezett.

Még ha tudnók is, hogy az ország valóban képes e roppant újabb terhet elviselni, tiltakozni kellene ellene a nép jölette, s még inkább a nemzet jövője érdekében, mert ha béke idején ennyire kimerítik erejét, e nemzet nem lesz képes a jövő eszeivel szembenállni.

Amde az ország nem is képes ily nagymérvű újabb terhet elviselésére. Szomoruan tanuskodik arról az adóhátrétekből folytonos felhalmozódása (a hajtás szigorú dacára; szomoruan tanuskodik róla a fogyasztási adók folytonos csökkenése, és még szomorúbban a szemlélatomást terjeszkedő köznyomor.

Lehetetlen, hogy a törvényhozás e tünemények előtt szemtlen hunjon; lehetetlen, hogy komolyan szemügyre vére közállapotainkat, azon meggyőződésre ne jusson, miszerint ideje már másként értelmezni a „jövlemlökészlet”, mint azt a kormány értelmezni szereti.

A polgárok jövedelmét kell fokozni, ha azt akarjuk, hogy ok az állam jövedelmét fokozzák, és fokozhassák is.

Feladalmunk tapasztaltuk, hogy a jelen miniszterium is kormányra lépte óta ez irányban mit sem tett, sőt úgy látszik, hogy a közel jövőben sem remélheti többé támogatást, mert hisz eddigelőleg csak ilyen módon szándékozta a világ világosan és határozottan jelezni, a mi ből azt kell következtetnünk, hogy még onnagában sem jutott ez iránt semminemű megállapodásra.

Pedig kölcsönrel és adóemeléssel nem fogja megmenteni a hazát senki. Források kell teremteni, melyekből az államélet táplálékot merithessen.

A közvélemény már évek óta rátaul e forrásokra: de mindaddig sikertelenül. És sikertelen maradandó jövőre is, ha a törvényhozás hatalmának egész súlyát nem veti mérlegbe.

Ennélfogva bátrak vagyunk a következő határozati javaslatokat a t. háznak elfogadás végett ajánlani:

a) Uta-tsisa a ház a kormányt, hogy egy önálló magyar nemzeti bank felállítását iránt tegye meg haladéktalanul a kellő lépéseket s terjeszteszen törvényjavaslatot a ház elé oly időben, hogy az még a maga a bank a jövő év, azaz 1876 elején már életbe léptethessék.

b) Uta-tsisa a képviselőház a kormányt, hogy a Magyarország és Ausztria közt fennálló vám- és kereskedelmi szerződés reviziója iránt megindított tárgyalásoknak a törvényhozás hatodik hónapja folyó évi december hóban letelvéig, e szerződést, melytől ennyire károsnak bizonyult, a szerződés nézve, mondja fel azonnal határozottan és feltétel nélkül, azután terjeszteszen a törvényhozás elé törvényjavaslatokat egy új vámterítés és megújítandó vám- és kereskedelmi szerződések tárgyában az önálló magyar vámterület alapján, mely 1876. december havában venne kezdetét.

c) Uta-tsisa a képviselőház a kormányt, hogy a közös arányt nyolcz év óta függőben levő ügyét haladéktalanul tisztába hozni igyekezzék s az eredményről mentál el, de mindenesetre a jelen első ülészek folyama alatt tegyen jelentést a háznak.

d) Uta-tsisa a ház a kormányt, hogy az államjóságok behatárlékölai ügymint, a szőlőválság hátralekölai számláit mentál elvált tisztába hozva, ami jogos követelés ellenök fenmarad, azt rajtuk kezdék, mert nem méltányos, nem igazságos, hogy a ki előnyhöz az államtól, nagyobb kedvezményben részesüljön mint az adózó, a kire csak teher hárulnik. Végül:

e) Uta-tsisa a ház a kormányt, hogy az 1876-ik költségvetési előirányzatot a fent jelzett elvek alapján idomítsa át s terjesztesse mentál előbb a ház elé.

Budapest, 1875. november 4-én.
Simonyi Ernő, Helffy Ignác, p. u. biz. tag.

Salus reipublicae suprema lex esto.

Az 1867-diki egyezmény azonban nem akadályozhat bennünket nemely intézkedésektől, — melyek különösen a földbirtochosztály terhein, mely az adók elbirhatlan halatlan kényszer-behajtási módozata mellett a nép azon tőkéjét emészti fel, mely nélkül adófizetési képessége lehetetlen — leg-alább pillanatnyilag segíthetnénk s gyaráinkat a végpusztulástól megmenthetnénk; ilyen például:

Először az Ausztriából Magyarországra beözönlő fogyasztási cikkekkel azonnal fogyasztási adó alá vetése. Ezen joga a nemzetnek oly világos, hogy haza elleni bünt követel a kormány, s a legkiválóbb tehetetlenségnek gyavaságnak adja jelét, ha a fogyasztási adók beszedéséhez szükségelt adminisztratív közlegeket Ausztria minden további felszólítása nélkül a magyar határon fel nem állítja. Nem fog ezen intézmény oly sokba kerülni, mint Móricz Pál véli.

Azon intézmény felállításához szükséges személyzet könnyen előállítható a százával, ezrével elbocsátott s még elbocsátandó királyi hivatalnokokból, kik életmód nélkül csak a kaputos proletariátust fogják szaporítani, mely veszedelmest a munkás proletariátusnál, sőt amaz osztály igaztása nélkül emez az államra nézve fenyegető állást soha el nem foglaltat, különösen hazánkban, hol a gyér népesség miatt sokkal több a munkánál a kereset, mint a kiadást.

Másodszor haladéktalanul felállítandó az osztrák nemzeti banktól teljesen függetlenített önálló magyar állambank, mely nézve — elszomorodandó, midőn ezembre jut — már ezelőtt hat évvel szakbizottság küldetett ki a képviselőház által s hivatalos jelentése öt éve, hogy a ház iródlájába aluszsa az örök álmod.

Jól mondta Simonyi Ernő ezelőtt egy hónappal, hogy nálunk bankkérés nincs is.

Bocsáttassék ki kényszer árfolyamú anynyi államjegy, mennyit az akadálytalan forgalomra szükségig igényel, annak idejében garantizált bankjegyekkel kicserélendőleg, melynek forgalmi értékét — mind addig, míg Ausztriában a valuta nem rendeztetik — az osztrák állam kényszer jeggyeire az élet egyelőstényi fogja, s mihelyt a külföld kezd meggyőződést arról, hogy Magyarországot magát rendezni képes, megrendül hitele helyre fog állni, különösen, mihelyt látja, hogy a nemzet állambankja alapja megszerzésére erélyes intézkedéseket vesz foganatba.

Nem szorulunk mi sem az osztrák nemzeti bankra, melytől magán sem tud segíteni, sem más idegen pénzkirályok segítségével, kik csak verszopói az elszegényedett nemzeteknek.

Szedessék össze az országban találtat minden ezüst és arany ércz, ha másképp nem sikerül, erőszakkal is.

Előre is tudom, miként fognak engem kivihetetlen teremtett chimérikus tanácsomért személtlen mindazok, kire a nemzeti banknak idegen kezekre játszásából bizonyos boldog jövő kandikál ki, mindazok kik a kormány gyavaságát, félénkségét a gondolkozni nem tudók nem akarók előt okadaltan nehézségekkel tehetetlenségekkel törekvésnek eltkarnti.

Ha egy nemzet a végpusztulás a megsemmisülés megláthatatlan örvényéhez közeledik, nem kérdés, rabló ellenség gyegvere, vagy hosszú láncolata által a kedvezőtlen eseményeknek, körülményeknek, melyeknek tévedés tudatlanság, itt-ott bünök is fondatnak be, — sodortatt-e oda? Minden hazánkban kötelessége hazajáért vért, vagyonságot áldozni. A mely nemzet fiaiban biányzik a lelki erő és elszántság a legvégő erőfeszítés s a legendikivülbb eszközök felhasználására, az a nemzet megért az elenyészésre s megdömlni, hogy kitöröltsék az élő nemzetek sorából; a mely nemzet fiait az áldozatoktól vonakodnak, az oly nemzet kormányja, ha a fukarokat, önzöket, önkényelmeket a nemzet lételetől többre becsüli, polgárokat minden az élet fenntartására nem szükséges nélkülözhető tárgyakról megfosztja, dicőség tettet hajt végre, mint azon hadvezér, ki az öldöklő ellenség visszaverségre — általános felkelés után — minden fegyvert fogható polgárt az ügyük torka eleibe hajt; mert győzelme még akkor is bizonytalan, midőn amaz a haza megmentésére nem az életet nem is a vagyont, hanem csak a nélkülözhető ingóságokat használja fel, még pedig a győzelem biztos tudatával, s az ily erőszakot nem tiltja a politikai morál sem és az utókor áldása fogja kiseráni az ily kormány emléket, midőn az oly kormányra isten átkát büntetését kéri, mely a népet biztos remény nélkül napról napra nyomorgatja, míg kimerülve össze nem rogyik.

Egyébiránt nem az első nem is az utolsó eszt, midőn uralkodók a nemzetet csak ily erőszakoskodásokkal segítettek. Ne menjünk messzire vissza a történelemben, csak II. József császár idejére. Eleven emlékeztetünkben van még, midőn Miklós czár a más gazdag városok katedrális templomaiból a szükségtelen arany és ezüst edényeket, kereszteteket kozákok segítségével szedette ki, utalványokkal fizetvén

A budapesti áru és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1875. November 5.

Gabonam	Mennyiség	Ár	Érték-papírok		Érték-papírok		Érték-papírok		Érték-papírok		Érték-papírok	
			Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	Árfolyam	
Buza hársági	81	4.20-4.30										
" " " "	82	4.35-4.45										
" " " "	83	4.40-4.70										
" " " "	84	4.80-4.90										
" " " "	85	5.00-5.10										
" " " "	86	5.15-5.20										
" " " "	87	5.25-5.35										
" " " "	88	5.40-5.45										
" " " "	89	5.50-5.60										
" " " "	90	5.65-5.75										
" " " "	91	5.80-5.90										
" " " "	92	5.95-6.05										
" " " "	93	6.10-6.20										
" " " "	94	6.25-6.35										
" " " "	95	6.40-6.50										
" " " "	96	6.55-6.65										
" " " "	97	6.70-6.80										
" " " "	98	6.85-6.95										
" " " "	99	7.00-7.10										
" " " "	100	7.15-7.25										
" " " "	101	7.30-7.40										
" " " "	102	7.45-7.55										
" " " "	103	7.60-7.70										
" " " "	104	7.75-7.85										
" " " "	105	7.90-8.00										
" " " "	106	8.05-8.15										
" " " "	107	8.20-8.30										
" " " "	108	8.35-8.45										
" " " "	109	8.50-8.60										
" " " "	110	8.65-8.75										
" " " "	111	8.80-8.90										
" " " "	112	8.95-9.05										
" " " "	113	9.10-9.20										
" " " "	114	9.25-9.35										
" " " "	115	9.40-9.50										
" " " "	116	9.55-9.65										
" " " "	117	9.70-9.80										
" " " "	118	9.85-9.95										
" " " "	119	10.00-10.10										
" " " "	120	10.15-10.25										
" " " "	121	10.30-10.40										
" " " "	122	10.45-10.55										
" " " "	123	10.60-10.70										
" " " "	124	10.75-10.85										
" " " "	125	10.90-11.00										
" " " "	126	11.05-11.15										
" " " "	127	11.20-11.30										
" " " "	128	11.35-11.45										
" " " "	129	11.50-11.60										
" " " "	130	11.65-11.75										
" " " "	131	11.80-11.90										
" " " "	132	11.95-12.05										
" " " "	133	12.10-12.20										
" " " "	134	12.25-12.35										
" " " "	135	12.40-12.50										
" " " "	136	12.55-12.65										
" " " "	137	12.70-12.80										
" " " "	138	12.85-12.95										
" " " "	139	13.00-13.10										
" " " "	140	13.15-13.25										
" " " "	141	13.30-13.40										
" " " "	142	13.45-13.55										
" " " "	143	13.60-13.70										
" " " "	144	13.75-13.85										
" " " "	145	13.90-14.00										
" " " "	146	14.05-14.15										
" " " "	147	14.20-14.30										
" " " "	148	14.35-14.45										
" " " "	149	14.50-14.60										
" " " "	150	14.65-14.75										
" " " "	151	14.80-14.90										
" " " "	152	14.95-15.05										
" " " "	153	15.10-15.20										
" " " "	154	15.25-15.35										
" " " "	155	15.40-15.50										
" " " "	156	15.55-15.65										
" " " "	157	15.70-15.80										
" " " "	158	15.85-15.95										
" " " "	159	16.00-16.10										
" " " "	160	16.15-16.25										
" " " "	161	16.30-16.40										
" " " "	162	16.45-16.55										
" " " "	163	16.60-16.70										
" " " "	164	16.75-16.85										
" " " "	165	16.90-17.00										
" " " "	166	17.05-17.15										
" " " "	167	17.20-17.30										
" " " "	168	17.35-17.45										
" " " "	169	17.50-17.60										
" " " "	170	17.65-17.75										
" " " "	171	17.80-17.90										
" " " "	172	17.95-18.05										
" " " "	173	18.10-18.20										
" " " "	174	18.25-18.35										
" " " "	175	18.40-18.50										
" " " "	176	18.55-18.65										
" " " "	177	18.70-18.80										
" " " "	178	18.85-18.95										
" " " "	179	19.00-19.10										
" " " "	180	19.15-19.25										
" " " "	181	19.30-19.40										
" " " "	182	19.45-19.55										
" " " "	183	19.60-19.70										
" " " "	184	19.75-19.85										
" " " "	185	19.90-20.00										
" " " "	186	20.05-20.15										
" " " "	187	20.20-20.30										
" " " "	188	20.35-20.45										
" " " "	189	20.50-20.60										
" " " "	190	20.65-20.75										
" " " "	191	20.80-20.90										
" " " "	192	20.95-21.05										
" " " "	193	21.10-21.20										
" " " "	194	21.25-21.35										
" " " "	195	21.40-21.50										
" " " "	196	21.55-21.65										
" " " "	197	21.70-21.80										
" " " "	198	21.85-21.95										
" " " "	199	22.00-22.10										
" " " "	200	22.15-22.25										

VODIANER F.

nyomdatulajdonos kiadásában Budapesten (IV. megyeháztér 9.) megjelent, és itt mint minden könyvkereskedésben kapható

hivatalos kiadásban:

1875. Törvények Gyűjteménye

nagy 8-ór 1 füzetben (tartalmazza az országgyűlés végeig megjelent I.-XLV. t. cz.-et) ára 1 frt 80 kr.

Ugyanaz zsebkijadásban finom erős papíron, ára 2 frt

Az 1875-ik évi Rendeleték Tárá-nak I., II. és III. füzeté, ára füzetenként 50 kr.

Továbbá:

1875. Gesetz-Sammlung

I., II. és III. füzet (I.-XXXVII. t. cz.) ára füzetenként 50 kr.

KITÜNTETÉSEK:
Hamburg 1869, Köln 1870, Schleswig-holsteini országos iparkiallítás 1869, Lina 1871, bécsi világhírlítés 1873.

Használati utasítás.
Az újabbkor csodája, a vegyszertben eddig még nem létezett.

Cholera-Liqueur. Ezen, 30 anyagból álló ugynevezett cholera gyanor liqueur minden emberi betegségek elhárítására szolgál (1) a vér tisztítására a női nemnél; 2) a férfi nemnél a gyermeknél, Tengeri utazásoknál reggelenteként egy pohárral használva, eltávolít minden betegséget a 10 évig tartó szesz. Veszélyes sebeknél ezen cholera-liqueur, néhány csepp alkalmazásánál mint balsam felelté hatályos. Egy üveg ára 60 kr.

Nékioldhatlan minden háztartásnál a folyékony eny; ezen vegyszert hideg folyékony eny, minden elő- rőt tárgyak használatára, u. m. üveg, porcellán, tálak, forrástól stb. valamint minden éreket ósztatására hasznos; egy üveg ára 25 kr.

Növény szappan. Ezen növény-állatszappan lovánál, marha-, tehén-, kecske-, birka-, sertés-, kutyaknál stb. minden sebet csodaszépen gyorsan és gyökeresen gyógyít. Ezen szappan hideg vízben feloldatik és ezen oldattal a sebet két óránt egy vasson-ronggyal beáztatják; a gyógyulás 24 óra alatt biztosan bekövetkezik.

Egy üveg ára 40 kr.
Ismételtedők tetemes árengedményben részesülnek és úgynökök is főlvetnek.

LANDMANN J. V.
187
18bb vegyszert készítmény feltalálója.
Dohány-utca